

De Värnlösa.
BERÄTTELSE
AF
MARIE SOPHIE SCHWARTZ.

(Forts. fr. föreg. nr.)

"Långt ifrån att söras af hvad herr greffen sagt, känner jag mig erkansam därför; men jag vet mig icke förtjena denna förbräelse. När och hvor upptog jag med välbehag ett dyligt smicker?"

Alvas kinder brunno i purpur. "För en half timme sedan af baronen..."

Alva såg upp mot greffen och deras ögon möttes. I Alvas läge förvåning... i greffvens en stum förbräelse.

"Herr greffen hördet troligen icke vårt föregående samtal. Var förvissad, att icke en så lumpen känsla, som smickrad förfäga, dikterade mitt sista yttrande."

"Det var således en varmare... en ömmer?"

Greffvens ögon ljungade. "En ädla ättminne!" svarade Alva lugnt och vände sig derpå till Herman, med några ord om dagens handelser.

Då alla slutligen broto upp och Herman tog afsked, yttrade Ernst gifvande honom ett trefast handslag.

"Jag hoppas att herr herads-höfdingen, såsom slagting, icke hadanefter behandlar oss så frammande som hittills, utan förunnar, både mig och Gerde det något att oftare få se er."

Hermans blick följde öfver till Gerda. I hennes ögon stod en bön.

Med en flyktig rodnad svarade Herman:

"Så ofta min tid medgifver, skall det alltid blifva ett stort nöje för mig, att få den äran begära mig af herr greffvens vänskapliga inbjudning."

Greffvinnan Hilda hade i flykten uppfångat Hermans blick på Gerda, och denna senares ögon tala de ett språk, som den i kärleks-sintriget vana Hilda på ögonblicket uppfattade och förstod. Hon tänkte ungefär sålunda, då hon steg upp i sin vag:

"Ah! nu har jag trädat, hvarmed jag kan spinna min hämd... Baron Helgeusjerna! den enda af älskat var er dotter. Na val, ni skall få erfara, att hon, så greffvinnan, hon är, kan komma att göra föga heder åt det namn hon bär... Jag skall hämnas på er alla... på Ernst, för det han glömt mig... på Max, för det han lekt med mig och föraktat sitt gifna ord... och på Herman, för det han föredrager henne framför mig... Jag undrar om Gerdas namn äfven kan skydda henne emot öppen skandal."

EN TIGGERSKAS LIF.

En vacker förmiddag i februari stod Alva färdig att göra en promenad, då hon i porten mötte greffe Ernst.

"Hvad, jag tror ni ämnar er ut?" "Det var ju beslutadt i går afton, att jag skulle få kussa Gerda och er till Djurgården?"

"Men det blir ju icke förr än klockan ett, och till dess är jag åter hemma."

"Hvart ämnar ni er så angeläget?"

"Till ett möte med professor Gren," svarade Alva leende. "Då gör jag sällskap."

"Omöjligt, professorn och jag halva en hemlighet oss emellan... Se der kommer han. Farväl!"

Alva gjorde en böjning på hufvudet och aflagsnade sig, samt gick emot Gren. Ernst såg efter dem en stund och vände sedan och gick upp till sig.

Vi deremot följa professorn och hans dam. De vandrade till Johannesplan och derefter till ett af de sista, i jorden nedsjunkna husen på Tullportsgatan utanför hvilket de stannade.

"Mam-mell Holm tillåter väl att jag går med in?" frågade professorn.

"Om herr professorn vill hafva den gotheten; ty sanningen att säga, är jag alltid litet rädd att gå ensam in bland dessa kvinnor."

Detta hus utgjordes af en eländig koja, som beboddes af flera hushåll, alla försänkta i def djupaste elände... Alva och professorn inträdde i ett litet kyffe, hvaruti befunno sig tre kvinnor, den ena liggande tungt insomnad på något, som liknade en bädd, det vill säga ett bylte af lumpor; de andra tvenne voro höjda i trasiga och smutsiga kläder, men med ansigten ännu unga, ehuru vanställda af utsväfningar och fylle. På golvet kropte tvenne halfvakna barn. Luften i rummet var så förpestad af osynghet, att Alva ryggade tillbaka, då hon skulle stiga in.

"Har bor ju en kvinna med namnet Agnes?" frågade professorn.

"Ja, hon ligger der... det är icke mycket med henne, ty hon håller på att draga med döden, hon har sovit allt sedan i går," svarade den ena kvinnan.

Alva gick fram till den sjuka; men drog sig genast undan för den fasaväckande osynghet, som omgaf henne.

"Finnes här icke något annat rum, hvaruti man kunde flytta den olyckliga?" frågade Alva.

"Å kors, är då icke detta rätt bra? Hon kan tacka Gud att hon får ligga här i stället för på gatan, emedan hon ännu icke betalat mig hyran för den sista veckan."

"Hvad sjukdom har hon?"

"Huru skall jag veta det? Men jag skall väl laga så att vi bli af med henne," svarade samtliga kvinnor.

Alva vände sig till professorn och yttrade på engelska:

"Det är omöjligt att låta henne kvar blifva i detta tillstånd, vi måste laga att hon kan komma in på lasaretet. Jag betalar gärna blott det låter sig göra i dag."

"Med er tillåtelse skall jag bestyra derem. Men låt oss gå; ty jag ser hur ni lider af sitt kvarstående här."

"Genast," svarade Alva, vändande sig till kvinnan, som talat om att den sjuka var skyldig för hyran. "Huru mycket har ni ett fordr af Agnes för veckan?"

"Tjugufyra skilling."

Alva gaf kvinnan en riksdaler och bad henne om den sjuka till hon blef transporterad derifrån.

"Hvem äro barnen?" frågade Alva, just som hon skulle gå ut.

"De äro mina," svarade en annan kvinna.

"Läver deras far?" "Det vet jag icke." "Är ni ej gift?" "Nej."

Alva gaf henne litet penningar att köpa mat för åt de små, samt skref upp hennes namn och skyddade ut med bekländt hjerta.

På eftermiddagen samma dag inträdde professor Gren till Alva.

"Nu är den sjuka kvinnan flyttad till lasaretet, och enligt er önskan har hon der ett enskildt rum. Hon tyckes vara tämligen redig, i fall ni vill besöka henne, ehuru läkarna gifva föga hopp om hennes vederfående."

"Jag tackar er af allt hjerta, herr professor, för er godhet att bistå mig."

"Tillåt mig blott en fråga: hvar för hindrade ni mig att anlita dens hjälp, som bringat henne i detta elände?"

"Ack herr professor, dertill har jag ett maktigt motiv, men som måste förblifva en hemlighet... Hur kom herr professorn ifrån början i beröring med denna Agnes?"

"Genom en liten springpojke, som jag har, och som bor der i gården. En dag berättade han om en fattig kvinna, som icke var riktigt klok, och hvilken vid sina anföll af väsinnne talade ett frammande språk. Min nyfikenhet blef väckt... Jag låt gossen föra henne till mig... Sedan jag en stund talat vid henne, berättade hon mig sin lefnadsöde, dervid behöll jag känskap om hennes föröfars namn. Jag ansåg det för hans pligt att hjälpa henne ur det elände, hvaruti hon genom hans förvallande kommit. Då jag i går afton meddelade mansell Holm denna handelse, var det för att af er som bättre än jag känner hans karakter, erhålla ett råd, huru jag borde gå till väga; men ingalunda var min afsigt att ni skulle åtaga er den armta varelsen. Jag änsar det icke en gång rätt att låta honn levfa i okunnighet om de bedröfliga följerna af sitt lattsmä."

"Var fullt förvissad, att han skall erfordra dem en dag, men icke nu. Tiden dertill är ännu icke inne, svarade Alva dystert."

Efter en stunds tystnad tillade hon:

"Om jag icke skulle följa herr professorn all för besvärlig, eller taga er dyrbara tid allt för mycket i anspråk, så skulle jag urbedja mig ett sål skap till lasaretet i afton."

"Jag ber, var förvissad om att det gifves inbetingning jag hellregor."

Några timmar derefter funna vi Alva sittande vid den sjuka kvinnans säng i ett af rummen på lasaretet. Professorn står vid kakelugnen.

Den sjuka talar med mycket lifver:

"Ni lofar mig således att skaffa reda på mina barn?... Svar att ni äfven håller ord."

"Jag försäkrar att gör allt hvad jag förmår," svarade Alva.

"Jag är född i Frankrike; jag gif mig der."

"Dit kom en svensk... jag kommer i håg hans namn," Agnes reste sig upp och hviskade ett ord i örat på Alva, som ryste dervid.

"Han var vacker!... jag låt forleda mig deraf och reste med honom ifrån man och barn. Herrn der vet hvad öde de fång, jag har berättat honom allt. Jag kom hit... och födde en dotter, det är femton år sedan. Barnet köptes in på barnhuset. Mitt lif förföto gladt... föga tänkte jag då på att detta kunde hafva ett slut... Ett år derefter fick jag en gosse, den tog en kvinna för barnhuslö-

Men efter hans födelse blef jag sjuk, och fadren till barnen öfvergaf mig nu. Hvad återstod mig väl sedan jag tillfrisknat?...

"Jo, att fortgå så om jag börjat; och så sjönk jag allt djupare och djupare, tills jag blef hvad jag nu är... På mitt hjerta gnager tanken på mina barns öde, dem jag handlost kastat ut i världen... Men ni lofar ju att taga reda på dem?..."

"Ja, men då måste jag veta numret på flickan och den personen, som uttog gossen."

"Flickan heter Malla; mer vet jag inte."

"Men barnhusbesivet, hvar har ni det?"

"Det vet jag icke."

"När och i hvad månad är hon född?" frågade Alva med ångest.

"I november 18..."

"Hvilken da um?"

"Det har jag glömt."

"O Gud, då blir det ju omöjligt," suckade Alva.

"Ni har lofvat!" utropade den sjuka, nästan vildt.

"Ja, ja... men rossen då, har ni bättre reda på honom?"

"Något... Han lemnades till en skomakarens älska hustru, som hette Granlund."

"När är han född?"

"I maj... Hjelp, hjälp! der kommer öfver den, för att hämta mig!..." utropade den sjuka och föll i en halfv yrsel.

Alla bemärdade af Alva att få ett redigt svar af henne, voro fruktlosa. Fångt gjorde doktorn åtskilliga försök att bringa henne till förnuft, hon fortfor alltjämt att tala oredigt. Alva gret. Professorn skötte trösta henne med att Agnes följande dagen kunde återfå sina sinness buk. Ändtilligen aflagsnade sig Alva.

Följande morgon hade Agnes upphört att levfa.

Alva tillbehöfde hela den dagen innesluten på sina rum.

Någon tid har åter förgått, och vi införa läsaren an en gång i greffe G:s och H:s salong, der vi finna den vanliga societeten af greffvinnan Hilda, fröknarna Gratton, professor Gren, Herman, ett par unge män samt husets medlemmar.

"Gud, fröknarna och Ernst äro sysselsatta att i samråd med greffvinnan Hilda göra upp planen till en bol, som den förstnämnda ämnade gifva... Alva och professorn samtalsakta, under det hon arbetar på ett tapiseri."

Blott mansell Holm lofvar att hafva talamed, så vill och skall jag göra allt för att skaffa upplysning om de båda barnen. Genom polisen, och med uppföring af litet pennulogor, låter det sig nog göra! Ni vet icke, att jag har er förtvifnad envishet, som aldrig tröttnar vid något hinder."

"Haf hjertligt tack för dessa ord; ni äro också mitt enda hopp."

Baronens röst afbröt dem:

"Jag får lof att berättas en nyhet, som, ehuru den rör en närvarande person, likväl hör till det bizarra slaget. Hvad tycks, mitt herrskap; mansell Holm ämnar använda större delen af sin förmögenhet till inrättade af en försörjningsanstalt för nödlidande barn."

Alva rodnade af harm. Greffvinnan Hilda och ungherrarna utbröto i gapskratt. De öfriga sågo förvånade på Alva.

Ett godt skämt, Max," utropade greffvinnan Hilda, skrattade.

"Det är icke något skämt, utan en sanning, som herr baronen talat, och jag hoppas dertill ega full rätt," svarade Alva lugnt, och lyfte stolt upp sitt hufvud, med en allvarsam blick på greffvinnan och baronen. Den senare såg att han sårat Alva, hvarför han tillade:

"Jag omtalar icke er vansinnigt ädelmodiga handling för att såra er, eller för att mot er rikta något åtlöje, utan därför att jag änsar den så excentrisk, att jag önskar alla närvarande i egenskap af vänner måtte afråda er derifrån."

"Och jag försäkrar, att ingenting i världen skall förnå mig att afsä ifrån denna plan, som har till syfte att i någon mån göra dessa fattigdommens oskyldiga offer skadelösa för olyckan att hafva blifvit födda. Må an mitt handlingssätt förefalla mången vansinnigt; det är å minstone en dårskap, som hör till de bättre."

"Men Alva, hvad glädje äger ni val sjelf deraf," frågade greffvinnan Hilda.

"Först den, att såsom kristen hafva uppfyllt en pligt emot vanlottade likar, och dessutom ligger en ära uti att vara god, som jag icke byges att eftersträffa."

Det lag en djupt allvar och fast övertygelse i Alvas röst.

"Ännu en sak, Alva, äger ni rätt att beröfva en blifvande make och barns största delen af er förmögenhet."

"Jag gifter mig troligen aldrig; men om jag skulle gå a det, blefve det endast med en man, som icke gjorde afseende på min förmögenhet."

"Den del ni behålle för er sjelf af endast fyrtio tusen riksdaler, tör icke just fresta många," svarade baronen med en blick på de förbluffade ungherrarna, hvilka i hemlighet spekule at på den rikartiftgerskan.

"Så mycket bättre, jag blir då kanske gift blott för min egen skull," svarade Alva glädt.

En stund derefter togo friarekandidaterna af ked, och greffvinnan Hilda hviskade till baronen:

"Ni spelar edra kort väl, som först jag bet rofflagarne, ni äro nu ensam om den sentimentala lufvan."

Man talade sedan om att göra godt, om otack m. m. Baronen berättade några anekdoter, och när han slutade, yttrade greffe Ernst:

"Jag har tyvärr icke ofta varit i tillfälle att utöfva barnhertighet; men en gång såg jag fattigdomen i dess mest upprörande gestalt, emedan den traffat personer med bildning. De voro fullkomligt utblottad, men deras fattigdom bar denna pragel af reulighet, som är långt mera till hjertat talande, än den vanliga osynghet, hvarmed den vanligen är omgifven."

"När var det?" frågade Gerda.

"Det var för några år sedan," svarade Ernst, sittande sig i en emma, midt emot Alva, och såg på henne uppmärksamt, under det han berättade följande.

Alva hade sina ögon fastade på sitt tapiseri, och arbetade med ifver.

"Jag vistades i Stockholm tillika med min svärfar. En vacker februariafton ämnade jag göra en promenad till Karlberg, för att träffa ett par kadetter af mina bekanta. I desamma jag vek af till Rörstrandsgatan märkte jag en liten flicka, som förföljde en herre..."

(Forts.)